

Aan:
Demissionair Minister Dijkgraaf

Van:
Raad van Twaalf

CC:
Demissionair staatssecretaris Uslu
Hedwig Verhoeven, Fonds voor Cultuurparticipatie
Lucien Kembel, LKCA
Jantien Westerveld, Stichting Meer Muziek in de Klas

Betreft: afstemmingsoverleg cultuuronderwijs

Rijswijk, 12 juli 2023

Geachte heer Dijkgraaf,

Omdat minister Wiersma, aan wie wij deze brief hadden willen richten, is afgetreden, richten we ons tot u.

Graag willen wij, samenwerkende provinciale organisaties voor cultuur in de Raad van Twaalf, het volgende aan de orde stellen:

Wij vernamen dat er een opdracht is verleend voor enkele jaren aan de organisatie Meer Muziek in de Klas om in het kader van het programma School en Omgeving activiteiten op het gebied van cultuur te ontplooiën.

Provinciale ondersteuningsstructuur

De Raad van Twaalf is het samenwerkingsverband van provinciale ondersteuningsinstellingen voor cultuureducatie en -participatie. Wij hebben de taak het cultuuronderwijs voor het PO en VO te initiëren en te borgen.

Wij dragen zorg voor spreiding, het delen van kennis, het monitoren van de ontwikkelingen, de samenwerking met het kunstvakonderwijs en wij brengen rijksbeleid en regionale belangen samen. Wij doen dat onder meer binnen het programma Cultuureducatie met Kwaliteit, waarin de aansluiting van binnen- en buitenschools aanbod is opgenomen.

Als provinciale organisaties zijn wij de spinnen in het web om landelijke ontwikkelingen aan te laten sluiten op de regio.

Daarbij brengen wij in kaart wat er is en goed gaat, maar hebben we juist ook oog voor wat er ontbreekt, welke regio's, scholen, kinderen nog onvoldoende bereikt worden en wat daarvan de oorzaak is.

De instellingen van de Raad van Twaalf hebben gezamenlijk landelijke dekking en stemmen continue goed af met partners als Fonds Cultuurparticipatie en LKCA, en een veelheid aan regionale partners.

Afstemming ten behoeve van duurzaam resultaat

Wij waren verrast via de media te vernemen dat u een opdracht aan Muziek in de Klas heeft verstrekt, wij waren daarover graag vooraf geconsulteerd. Wij hebben meer dan 10 jaar met landelijke, provinciale en gemeentelijke middelen gebouwd aan cultuureducatie voor alle kinderen en elke jongere. Met succes, dat we graag verder brengen en stevig borgen.

Andere initiatieven die aan onze taak raken kunnen daar niet los van gezien worden. Een integrale aanpak van cultuuronderwijs, en goede afstemming en samenwerking van actoren, is onzes inziens nodig om doelmatig en doeltreffend cultuuronderwijs te organiseren en tot een goed en duurzaam resultaat te komen. Wij pleiten dan ook voor een goede verbinding van CMK met School en omgeving.

Heldere taakverdeling

Meer Muziek in de Klas is van toegevoegde waarde waar het gaat over het positief beïnvloeden van de beeldvorming van cultuuronderwijs. De organisatie voert een stevig promotiebeleid en weet met de koningin en Joop van den Ende als ambassadeurs een hoop aandacht op zich te vestigen. Wij zijn positief over de bijdrage die de organisatie levert aan de ontwikkeling van publiek-private samenwerkingen. Daar heeft de hele sector profijt van en dat komt uiteindelijk ten goede aan alle kinderen in het onderwijs.

Mits er sprake is van heldere taakverdeling en duidelijke communicatie daarover.

Maar er zitten grote nadelen aan de opdracht die OCW nu toegekend heeft aan Meer Muziek in de Klas. In de afgelopen periode hebben wij gemerkt dat onvoldoende helderheid over de taakverdeling met betrekking tot cultuureducatie leidt tot verwarring, en de borging van cultuureducatie in het onderwijs tegenwerkt.

Graag geven we u een aantal concrete voorbeelden:

1. Gemeenten, provincies, onderwijs en cultuurinstellingen zijn inmiddels gewend aan en ingericht op CMK, en de verschillende samenwerkingspartners binnen dit programma. Lagere overheden maken nu keuzes om zich opnieuw voor vier jaar aan de matching van CMK 2025-2028 te committeren. De communicatie rond een extra programma op het gebied van cultuureducatie, naast het bestaande CMK-programma, scheidt verwarring en draagt niet bij aan de bereidheid tot een nieuwe meerjarig commitment.
2. Meer Muziek in de Klas was een inclusief programma voor alle scholen, terwijl de regeling School en Omgeving exclusief is voor scholen met achterstanden. Dit is verwarrend en doorkruist de ambitie van het Bestuurlijk kader Cultuur en Onderwijs om lokale cultuurconvenanten met alle schoolbesturen te sluiten.
3. De aanpak van Meer Muziek in de Klas is die van een voorbijtrekkend circus met steeds weer nieuwe lokale convenanten. Het zijn tijdelijke pieken. We hebben veel waardering voor de inzet en de publiciteit die de organisatie genereert, maar hebben wij onze twijfels over de doelmatigheid en effectiviteit van de aanpak van de organisatie op de lange termijn.

In een eerder schrijven aan uw ministerie hebben wij aangedrongen op verbinding van verschillende programma's op het gebied van cultuur en onderwijs. Verbinding van programma's leidt immers tot gedeelde kennis en voorkomt versnippering. Hoe verklaart u dat er een meerjarig partnerschap is aangegaan met één partij, en er op eerdere verzoeken van ons om gezamenlijk op te trekken niet is ingegaan?

Wij gaan graag op korte termijn met u in gesprek over een integrale benadering, een goede afstemming en heldere taakverdeling, voor nu en in de toekomst.

Hartelijke groet,

Alex van Zijl, *Kubus (Flevoland)*

Astrid Honing, *Plein C (Noord-Holland)*

Barbara Wittenbol, *Kunst Centraal (Utrecht)*

Douwe Zeldenrust, *Keunstwurk (Friesland)*

Henri Swinkels, *Kunstloc Brabant (Brabant)*

Leo Adriaanse, *Cultuurkwadraat (Zeeland)*

Pim Luiten, *Vrijdag (Groningen)*

Ruud van Eeten, *Huis voor de Kunsten Limburg (Limburg)*

Ester van de Haar, *Cultuur Oost (Gelderland)*

Wout Ligterink, *Rijnbrink (Overijssel)*

Marieke Vegt, *Kunst&Cultuur (Drenthe en Groningen), voorzitter*

Aukje Bolle, *Kunstgebouw (Zuid-Holland), secretaris*